

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

24. oktoober 2013*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Keskkond — Direktiiv 2000/60/EÜ — Ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik — Direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 8, artikli 7 lõike 2, artikli 10 lõigete 1 ja 2 ning V lisa punktide 1.3 ja 1.4 ülevõtmine — Vesikonnad, mis jäävad ühe autonoomse piirkonna piiridesse, ja vesikonnad, mis asuvad mitme autonoomse piirkonna territooriumil — Hispaania põhiseaduse artikli 149 lõike 3 lõpuosa — Täiendav klausel

Kohtuasjas C-151/12,

mille ese on ELTL artikli 258 alusel 26. märtsil 2012. aastal esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Valero Jordana, E. Manhaeve ja B. Simon, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindaja: A. Rubio González,

kostja,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby ja C. Vajda (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. aprilli 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 30. mai 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

- 1 Esitatud hakis palub Euroopa Komisjon Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole seoses üheainsa autonoomse piirkonna piiridesse jäävate vesikondadega võtnud kõiki Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, lk 1; ELT eriväljaanne 15/05, lk 275) artikli 4 lõike 8, artikli 7 lõike 2, artikli 10 lõigete 1 ja 2 ning V lisa punktide 1.3. ja 1.4 ülevõtmiseks vajalikke meetmeid, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud sellest direktiivist tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 2 Direktiivi 2000/60 artikli 1 kohaselt on selle direktiivi eesmärk kehtestada maismaa pinnavee, üleminekuvee, rannikuvee ja põhjavee kaitse raamistik.
- 3 Selle direktiivi artikli 2 punkti 13 kohaselt on vesikond „maa-ala, millelt kogu äravoolav pinnavesi voolab ojade, jõgede ja mõnikord ka järvede kaudu merre ühe jõesuudme või delta kaudu”.
- 4 Nimetatud direktiivi artikli 4 „Keskkonnavalasid eesmärgid” lõikes 8 on sätestatud:
„Lõikeid 3, 4, 5, 6 ja 7 kohaldades tagab iga liikmesriik, et see ei välista alaliselt ega sea ohtu käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamist muudes veekogudes samas valglapiirkonnas ning on vastavuses muude ühenduse keskkonnavalaste õigusaktide rakendamisega.”
- 5 Sama direktiivi artikli 7 „Joogivee võtmiseks kasutatav vesi” lõikes 2 on sätestatud:
„Iga lõike 1 alusel kindlakstehtud veekogu puhul peavad liikmesriigid lisaks artikli 4 pinnaveekogusid käsitlevate eesmärkide täitmisele, sealhulgas artikli 16 alusel ühenduse tasandil kehtestatud kvaliteedistandardite järgimisele tagama, et kohaldatava veepuhastusrežiimi alusel ning kooskõlas ühenduse õigusaktidega vastab saadav vesi direktiivi 80/778/EMÜ (muudetud direktiiviga 98/83/EÜ) nõuetele.”
- 6 Selle direktiivi artikli 8 „Pinnavee seisundi, põhjavee seisundi ja kaitsealade seire” lõikes 2 on ette nähtud:
„Neid [vete seisundi seire] programme hakatakse rakendama hiljemalt kuue aasta möödudes käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast, kui asjaomastes õigusaktides ei nähta ette teisiti. Selline seire peab olema kooskõlas V lisa nõuetega”.
- 7 Pealkirja „Kombineeritud lähenemisviisi punkt- ja hajureostusallikate puhul” kandev direktiivi 2000/60 artikkel 10 sätestab lõigetes 1 ja 2:
„1. Liikmesriigid tagavad, et igasugust lõikes 2 osutatud ainete pinnavette juhtimist reguleeritakse käesolevas artiklis sätestatud kombineeritud lähenemisviisi kohaselt.
2. Liikmesriigid tagavad, et:
a) heidete kontroll parimate olemasolevate meetodite kohaselt või
b) vastavad heite piirväärtused või

c) hajureostuskoormuse puhul kontrollimeetmed, sealhulgas vajaduse korral parim keskkonnapraktika,

mis on sätestatud:

- nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivis 96/61/EÜ keskkonnareostuse integreeritud ennetamise ja piiramise kohta [EÜT L 257, lk 26; ELT eriväljaanne 15/03, lk 80]),
- nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiivis 91/271/EMÜ [asula]reovee puhastamise kohta [EÜT L 135, lk 40; ELT eriväljaanne 15/02, lk 26],
- nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivis 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest [EÜT L 375, lk 1; ELT eriväljaanne 15/02, lk 68],
- käesoleva direktiivi artikli 16 alusel vastuvõetud direktiivides,
- IX lisas loetletud direktiivides,
- muudes asjakohastes ühenduse õigusaktides,

kehtestatakse ja/või neid rakendatakse hiljemalt 12 aasta möödumisel käesoleva direktiivi jõustumisest, kui asjaomastes õigusaktides [ei] nähta ette teisiti”. [Tsitati on täpsustatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

8 Direktiivi 2000/60 V lisa punktis 1.3 „Pinnavee ökoloogilise seisundi ja keemilise seisundi seire” on sätestatud:

„Artikli 8 nõuete kohaselt moodustatakse pinnavee seirevõrk. Seirevõrk peab olema üles ehitatud selliselt, et see annaks ühtse ja tervikliku ülevaate ökoloogilise ja keemilise seisundi kohta igas [valgapiirkonnas] ning võimaldaks veekogude jagamist viide astmesse vastavalt punktis 1.2 esitatud normmääratlustele. Liikmesriigid esitavad [valgapiirkonna] majandamiskavas kaardi või kaardid, millel on näidatud pinnavee seirevõrk.

Artikli 5 ja II lisa kohaselt esitatud kirjelduse ja keskkonnamõju hindamise põhjal peavad liikmesriigid kehtestama kontrollseire programmi ja operatiivseire programmi iga ajavahemiku kohta, mille suhtes kehtib [valgapiirkonna] majandamiskava. Liikmesriikidel võib mõnel juhul osutada vajalikuks kehtestada uurimusliku seire programmid.

Liikmesriigid kontrollivad parameetreid, mis näitavad vastava kvaliteedielemendi seisundit. Bioloogiliste kvaliteedielementide parameetreid valides määravad liikmesriigid kindlaks kohase taksonoomilise tasandi piisava usaldusväärsuse ja täpsuse saavutamiseks kvaliteedielementide klassifitseerimisel. Kavas antakse hinnang seireprogrammide saadud tulemuste usaldusväärsuse ja täpsuse taseme kohta”. [Tsitati on täpsustatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

9 Selle direktiivi V. lisa punktides 1.3.1–1.3.6 on sätestatud kontrollseire korraldust, operatiivseire korraldust, uurimusliku seire korraldust, seiresagedust, kaitsealade täiendavaid seirenõudeid ja kvaliteedielementide seire standardeid käsitlevad eeskirjad.

10 Direktiivi 2000/60 V. lisa punktis 1.4 „Ökoloogilise seisundi klassifikatsioon ja kirjeldamine” on punkt 1.4.1, milles on ette nähtud:

„i) Liikmesriigid kehtestavad seiresüsteemid iga pinnaveekogukategooria ning oluliselt muudetud või tehispinnaveekogu jaoks määratud bioloogiliste kvaliteedielementide väärtuste hindamiseks. Kui allpool sätestatud korda kohaldatakse oluliselt muudetud või tehisveekogude suhtes, tuleb viiteid

ökoloogilisele seisundile tõlgendada viidetena ökoloogilisele potentsiaalile. Sellised süsteemid võivad kasutada konkreetseid liike või liigirühmi, mis on tüüpilised kvaliteedielemendile tervikuna.

- ii) Et tagada selliste seiresüsteemide võrreldavus, väljendatakse igas liikmesriigis kasutatavate süsteemide tulemused ökoloogilise seisundi klassifitseerimiseks ökoloogilise kvaliteedisuhtena. Need kvaliteedisuhted näitavad suhet antud pinnaveekogus täheldatud bioloogiliste parameetrite väärtuse ja kõnealuse veekogu suhtes kehtivate normtingimuste parameetrite väärtuste vahel. Kvaliteedisuhet väljendatakse nulli ja ühe vahele jääva numbrilise väärtusena, kusjuures väga head ökoloogilist seisundit tähistavad ühe lähedale jäävad väärtused ja halba ökoloogilist seisundit nulli lähedale jäävad väärtused.
- iii) Kõik liikmesriigid jagavad oma seiresüsteemis kõigi pinnaveekategooriate ökoloogilise kvaliteedisuhte skaala viide astmesse väga heast halva ökoloogilise seisundini vastavalt punkti 1.2 määratlusele, andes kõigile eri astmete vahelistele piiridele numbrilise väärtuse. Väga hea ja hea seisundi vahelise piiri väärtus ning hea ja keskmise seisundi vahelise piiri väärtus määratakse kindlaks allpool kirjeldatud interkalibreerimismeetodi abil.

[...]

Hispaania õigus

- 11 Hispaania õigusaktides tehakse vee majandamisel vahet kahte liiki vesikondadel: nimelt eristatakse „piirkondadevahelisi” vesikondi, mis hõlmavad mitme autonoomse piirkonna territooriumil asuvaid veekogusid, mille õiguslik reguleerimine on üksnes riigi pädevuses, ja „piirkonnasiseseid” vesikondi, mis asuvad üheainsa autonoomse piirkonna territooriumil ja mida võivad reguleerida kohalikud omavalitsused.
- 12 Hispaania põhiseaduse artikli 149 lõikes 3 on kirjas:
„Kui põhiseaduse järgi ei ole teatud valdkondi antud riigi ainupädevusse, siis võivad autonoomsed piirkonnad vastavate statuutide alusel võtta pädevuse endale. Autonoomiastatuutidega üle võtmata valdkondades jääb pädevus riigile, kelle õigusnormid on vastuolu korral ülimuslikud kõigis valdkondades, mis ei kuulu autonoomsete piirkondade ainupädevusse. Riigi antud õigusaktid täiendavad igal juhul autonoomsete piirkondade õigusakte.”
- 13 Seoses piirkondadevaheliste vesikondadega rakendati direktiivi 2000/60 asjaomased sätted 10. septembri 2008. aasta määrusega ARM/2656/2008 hüdrooloogilise planeerimise juhiste heakskiitmise kohta (BOE nr 229, 22.9.2008, lk 38472; edaspidi „2008. aasta määrus”).
- 14 Nimetatud 2008. aasta määruse ainsa artikli lõikes 2 on sätestatud, et „heakskiidetud juhised on kohaldatavad piirkondadevahelistele vesikondadele”.
- 15 2008. aasta määrust on mõnedes aspektides muudetud 11. mai 2011. aasta määrusega ARM/1195/2011 (BOE nr 114, 13.5.2011, lk 48584; edaspidi „2011. aasta määrus”).
- 16 Mis puudutab piirkonnasiseseid vesikondi, siis on oma õigustloovat pädevust direktiivi 2000/60 asjaomaste sätete rakendamiseks kasutanud üksnes Kataloonia autonoomne piirkond. Ta on selleks otstarbeks vastu võtnud kaks meetet, milleks on vastavalt 10. oktoobri 2006. aasta dekreet 380/2006 Kataloonia hüdrooloogilise planeerimise määruse heakskiitmise kohta (*Diario Oficial de la Generalidad de Cataluña* nr 4740, 16.10.2006, lk 42776, edaspidi „dekreet 380/2006”) ja 3. juunil 2008 valitsuse tasandil sõlmitud kokkulepe GOV/128/2008 Kataloonia vesikonna seire ja kontrolli kohta (edaspidi „valitsuse 2008. aasta kokkulepe”).

Kohtueelne menetlus

- 17 Komisjon teatas 24. veebruaril 2009 Hispaania Kuningriigile, et ta on seisukohal, et Hispaania Kuningriik ei ole täitnud kohustusi, mis tal on tulenevalt teatavatest direktiivi 2000/60 sätetest, eelkõige artikli 4 lõikest 8, artikli 7 lõikest 2, artikli 10 lõigetest 1 ja 2 ning selle V lisa punktide 1.3 ja 1.4, kuna ta on need sätted Hispaania õiguskorda valesti üle võtnud ning kohaldab neid ebaõigesti.
- 18 Hispaania Kuningriik vastas 23. juuni 2009. aasta kirjaga.
- 19 Kuna komisjon leidis, et selle vastuse põhjal ei saa järeldada, et direktiiv 2000/60 on täielikult üle võetud, saatis ta 22. märtsil 2010 Hispaania Kuningriigile põhjendatud arvamuse, milles kutsus teda üles võtma selle arvamuse järgimiseks vajalikud meetmed kahekuulise tähtaja jooksul alates selle kättesaamisest. Kõnealune tähtaeg lõppes 22. mail 2010.
- 20 Hispaania Kuningriik vastas pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja möödumist nelja kirjaga, milles ta andis teada meetmetest, mida ta kavatses võtta põhjendatud arvamuse järgimiseks. Samuti edastas see liikmesriik komisjonile eduaruanded nende meetmete väljatöötamise kohta ning teatavad sellel eesmärgil vastuvõetud aktid. Komisjonile edastatud aktide seas on muu hulgas ka 2011. aasta määrus.
- 21 Neid vastuseid arvestades asus komisjon seisukohale, et piirkonnasiseseid vesikondi puudutavas osas on direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 8, artikli 7 lõike 2, artikli 10 lõigete 1 ja 2 ning V lisa punktide 1.3 ja 1.4 ülevõtmise seis jätkuvalt mitterahuldav. Seetõttu otsustas ta esitada käesoleva kohtuasja aluseks oleva hagi.

Hagi

Väited, et väljaspool Katalooniat asuvate piirkonnasiseste vesikondade osas on direktiivi 2000/60 sätted jäetud üle võtmata

Poolte argumendid

- 22 Komisjon möönab, et ühelt poolt direktiivi 2000/60 V lisa punkt 1.4 ja teiselt poolt selle direktiivi artikli 4 lõige 8, artikli 7 lõige 2, artikli 10 lõiked 1 ja 2 ja V lisa punkt 1.3 on Hispaania õiguskorda üle võetud vastavalt 2008. aasta määruse punktiga 5.1 ja 2011. aasta määruse ainsa artikli lõigetega 2–6. Võttes aga arvesse, et need määrused on kohaldatavad ainult piirkondadevahelistele vesikondadele, tegi komisjon järelduse, et direktiivi 2000/60 eespool mainitud sätted ei ole üle võetud osas, mis puudutab piirkonnasiseseid vesikondi.
- 23 Hispaania Kuningriik rõhutab, et vaidlusalustest direktiivi 2000/60 sätetest tulenevate kohustuste siseriiklikku õigusesse ülevõtmine seoses väljaspool Katalooniat asuvate piirkonnasiseste vesikondadega on tagatud põhiseaduse artikli 149 lõike 3 lõpuosas oleva täiendava klausliga. Sellest täiendavast klauslist tuleneb eelkõige, et kui autonoomne piirkond, kellel on teatavas valdkonnas õigustloov pädevus, seda pädevust ei kasuta või kasutab vaid osaliselt, siis jäävad riigi tasandil kehtestatud normid kas tervikuna või osaliselt kehtima küsimustes, mida autonoomne piirkond ei ole reguleerinud. Hispaania Kuningriik väidab samuti – viidates 2008. aasta määrusele –, et käesoleval juhul on piirkonnasiseste vesikondade puhul riigi tasandil tagatud kehtestatud normide täielik kohaldamine. Ühtlasi heidab Hispaania Kuningriik komisjonile ette, et viimane soovib ELL artikli 4 lõiget 2 ja ELTL artikli 288 lõiget 3 eirates Hispaania Kuningriigile ette kirjutada, mil viisil ülevõtmine selles liikmesriigis toimuma peab.

24 Komisjon omalt poolt selle etteheitega ei nõustu. Ta väidab seoses riigi tasandi normide täiendava kohaldamisega piirkonnasisestele vesikondadele, et tõlgendus, mille Hispaania Kuningriik seoses täiendava klausliga välja pakub, ei kujuta endast Hispaania riigiõigust käsitlevas kohtupraktikas tunnustatud tõlgendust. Igal juhul leiab komisjon, et käesoleva asja puhul ei kohaldata eespool nimetatud määrusi piirkonnasisestele vesikondadele tõhusalt.

Euroopa Kohtu hinnang

– Väide, et üle on jäetud võtmata direktiivi 2000/60 V lisa punkt 1.4, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2

25 Seoses komisjoni väitega, mis käsitleb direktiivi 2000/60 V lisa punkti 1.4 ülevõtmata jätmist, tuleb sissejuhatuseks märkida, et kohtuistungil piiras komisjon selle väite kõnealuse direktiivi V lisa punkti 1.4.1 alapunktide i–iii ülevõtmata jätmisega.

26 Sellega seoses olgu meelde tuletatud, et väljakujunenud kohtupraktika järgi tuleb õiguskindluse nõuete täitmiseks direktiivi sätteid rakendada vaieldamatu sunnijõuga ning nõutava konkreetsuse, täpsuse ja selgusega (vt eelkõige 20. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-296/01: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 2003, lk I-13909, punkt 54, ja 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-427/07: komisjon vs. Iirimaa, EKL 2009, lk I-6277, punkt 55).

27 See ei mõjuta aga tõsiasja, et ELTL artikli 288 kolmanda lõigu sõnastuse kohaselt on liikmesriikidel õigus valida direktiivi kohaldamiseks vorm ja meetodid, mis tagavad direktiivi eesmärgi parema saavutamise.

28 Samuti on Euroopa Kohus asunud korduvalt seisukohale, et siseriiklikus õiguses direktiivi sätete selge ja täpne formaalne kordamine ei ole alati nõutav ja et direktiivi sätete sisu arvestades võib direktiiviga taotletavate tulemuste saavutamiseks olla piisav üldisem õiguslik raamistik. Eelkõige võib teatavate üldiste riigi- või haldusõiguse põhimõtete olemasolu muuta mittevajalikuks ülevõtmise konkreetsete õigus- või haldusmeetmete kaudu, kuid seda tingimusel, et need põhimõtted tagaksid ka tegelikkuses direktiivi täies ulatuses kohaldamise riigi ametiasutuste poolt ja et juhul, kui direktiivi asjasepuutuva sätte eesmärk on isikutele teatud õiguste andmine, oleks nendest põhimõtetest tulenev õiguslik raamistik piisavalt täpne ja selge ning et isikutel, kellele see on suunatud, oleks võimalus täiel määral tutvuda oma õigustega ja vajaduse korral oma õigusi siseriiklikus kohtus kaitsta (vt 30. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-32/05: komisjon vs. Luksemburg, EKL 2006, lk I-11323, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Seda kohtupraktikat arvestades tuleb analüüsida ka komisjoni väidet.

30 Vaidlust ei ole selle üle, et Hispaania Kuningriik ei ole võtnud seadusandlikke meetmeid direktiivi 2000/60 V lisa punkti 1.4 ülevõtmiseks osas, mis puudutab väljaspool Katalooniat asuvaid piirkonnasiseseid vesikondi, kuna 2008. aasta määrus on kohaldatav üksnes piirkondadevaheliste vesikondadele.

31 Hispaania Kuningriigi väitel on ülevõtmine tagatud Hispaania põhiseaduse artikli 149 lõike 3 lõpuosas oleva täiendava klausliga, mille kohaselt on 2008. aasta määrus kohaldatav ka piirkonnasisestele vesikondadele, sest autonoomsed piirkonnad ei ole kasutanud oma õigustloovat pädevust direktiivi 2000/60 ülevõtmiseks.

32 Kõigepealt, isegi kui oletada, et täiendav klausel on käesolevas asjas kohaldatav, ei ole Hispaania Kuningriik siiski selgitanud, kuidas see põhimõte võimaldab kõrvaldada õigusnormide puudumist seoses piirkonnasiseste vesikondadega, võttes arvesse 2008. aasta määruse kohaldamisala sõnaselget piiramist piirkonnasiseste vesikondadega.

- 33 Järgmiseks tuleb märkida, et kui 2008. aasta määruse täiendavalt kohaldamist tuleb sarnaselt kohtujuristi ettepaneku punktides 23–25 väljapakutule mõista nii, et selle määruse punktis 5.1 toodud rakendussätete kohaldamisala ulatub kaugemale selle ainsa artikli lõike 2 sõnastuses nimetatust ehk piirkonnasisestele vesikondadele, siis niimoodi tekkiv õiguslik olukord ei täida selguse ja täpsuse nõudeid, millele siseriiklikud ülevõtmismeetmed peavad vastama (vt selle kohta 24. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-372/99: komisjon vs. Itaalia, EKL 2002, lk I-819, punkt 18).
- 34 Tuleb ka lisada, et Consejo estado 15. detsembri 2010 aasta aruandele tuginedes viitab komisjon – ilma et Hispaania Kuningriik talle vastu vaidleks – Hispaania riigiõiguses käesoleval ajal valitsevale ebaselgusele seoses sellega, milline on täiendava klausli ulatus liidu õiguse rakendamist tagava meetmena.
- 35 Viimaseks tuleb välja tuua, et vastavalt Tribunal constitucionali kohtupraktikale, mida Hispaania Kuningriik oma seisukohtades osundab, näib, et Hispaania põhiseaduse artikli 149 lõike 3 lõpuosa ei võimalda täiendavalt kohaldada riigi tasandi norme juhul, kui autonoomsed piirkonnad ei ole enda norme kehtestanud, vaid üksnes täita lünki, kui need on tuvastatud. Olgu lisatud, et kohtuistungil kinnitas Hispaania Kuningriik, et peale Kataloonia autonoomse piirkonna ei ole teised autonoomsed piirkonnad käesoleval juhul oma õigustloovat pädevust kasutanud. Neil asjaoludel ei ole täiendava klausli kohaldamine käesoleval juhul asjakohane osas, mis puudutab väljaspool Katalooniat asuvaid piirkonnasiseseid vesikondi.
- 36 Mis puudutab piirkonnasiseste vesikondade majandamise plaanides sisalduvat viidet 2008. aasta määrusele, mida on mainitud selleks, et tõendada kõnealuse määruse täielikku kohaldamist neile vesikondadele, siis Hispaania Kuningriik ei ole tõendanud, et autonoomsed piirkonnad tegutsesid õiguslikust kohustusest juhindudes, kui nad viitasid vesikondade majandamisplaanides 2008. aasta määrusele. Kui aga viidatu kajastab üksnes halduspraktikat, mis sellisena on igal hetkel muudetav ja mida ei ole piisavalt avalikustatud, siis ei saa seda pidada aluslepingust tulenevate kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks (vt selle kohta 27. jaanuari 2011. aasta otsus kohtuasjas C-490/09: komisjon vs. Luksemburg, EKL 2011, lk I-247, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Mis puudutab Hispaania Kuningriigi argumenti, et komisjon üritab ELL artikli 4 lõike 2 ja ELTL artikli 288 vastaselt ette kirjutada, kuidas vaidlusaluste sätete ülevõtmine oleks pidanud toimuma, siis tuleb sedastada, et see argument rajaneb komisjoni hagi vääral mõistmisel. Komisjon nimelt ei kirjeldanud ega pakkunud Euroopa Kohtule hagi välja, mil viisil oleks vaidlusaluste direktiivi 2000/60 sätete ülevõtmine Hispaania õiguskorda pidanud toimuma.
- 38 Eelnevat arvestades tuleb asuda seisukohale, et väide, mille kohaselt on üle võtmata jäetud direktiivi 2000/60 V lisa punkti 1.4.1 alapunktid i–iii, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2, on põhjendatud.
- Väide, et üle on jäetud võtmata direktiivi 2000/60 artikli 4 lõige 8, artikli 7 lõige 2 ja artikli 10 lõiked 1 ja 2 ning selle direktiivi V lisa punkt 1.3, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2
- 39 Vaidlust ei ole selle üle, et 2008. aasta määruses ei olnud põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppemise hetkel kehtinud redaktsioonis ette nähtud ühtegi rakendussätet direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikele 8, artikli 7 lõikele 2, artikli 10 lõigetele 1 ja 2 ning selle V lisa punktile 1.3, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2.
- 40 Hispaania Kuningriik on esitatud menetluskohustusdokumentides väitnud, et tulenevalt täiendavast klauslist on need sätted üle võetud 2011. aasta määrusega. Sellega seoses olgu meelde tuletatud, et igal juhul jõustus 2011. aasta määrus pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppu. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb aga liikmesriigi kohustuste rikkumise olemasolu hinnata selle olukorra

alusel, mis valitses liikmesriigis põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpul ning hilisemaid muudatusi Euroopa Kohus arvesse võtta ei saa (6. novembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-286/12: komisjon vs. Ungari, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 41 Seoses direktiivi 2000/60 artikli 10 lõikes 2 ette nähtud 12-aastase tähtajaga selles sättes nimetatud teatavate heidete kontrollimeetmete kehtestamiseks ja/või rakendamiseks tuleb aga märkida, et tähtaeg selle direktiivi ja sealhulgas selle artikli 10 ülevõtmiseks on sätestatud selle artikli 24 lõikes 1. Seega tuleb sarnaselt kohtujuristi ettepaneku punktis 7 tõdetuga nentida, et direktiivi 2000/60 artikli 10 lõikes 2 ei ole sätestatud selle sätte ülevõtmise tähtaega, vaid tähtaeg, mille jooksul kõnealused kontrollimeetmed peavad olema rakendatud.
- 42 Seetõttu on põhjendatud väide, et üle on jäetud võtmata direktiivi 2000/60 artikli 4 lõige 8, artikli 7 lõige 2 ja artikli 10 lõiked 1 ja 2 ning selle direktiivi V lisa punkt 1.3, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2.

Väited, mis käsitlevad direktiivi 2000/60 sätete ülevõtmata jätmist osas, mis puudutab Kataloonias asuvaid piirkonnasiseseid vesikondi

Poolte argumendid

- 43 Selleks et tõendada, et direktiivist 2000/60 tulenevad kohustused on Kataloonias asuvate piirkonnasiseste vesikondade puhul täidetud, viitab Hispaania Kuningriik kahele meetmele, mille nimetatud autonoomne piirkond põhjendatud arvamuses määratud tähtaja jooksul vastu võttis, nimelt dekreedile 380/2006 ja valitsuse 2008. aasta kokkuleppele. Lisaks nimetab ta veel kolme meetet, mille see autonoomne kommuun võttis vastu pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppu ja milleks on Kataloonia valgapiirkonna 23. novembri 2010. aasta majandamiskava (edaspidi „23. novembri 2010. aasta majandamiskava“), Generalidad de Cataluña valitsuse tasandi kokkuleppega 23. novembril 2010 heaks kiidetud meetmeprogramm (edaspidi „23. novembri 2010. aasta meetmeprogramm“) ja kuninglik dekreet 1219/2011 Kataloonia vesikonna piirkonna majandamiskava heakskiitmise kohta (BOE, 22.09.2011, edaspidi „kuninglik dekreet 1219/2011“), jättes aga viimati nimetatud meetme puhul mainimata, millised direktiivi 2000/60 sätted sellega rakendatakse.
- 44 Komisjon märgib, et Hispaania Kuningriik jättis koostöökohustust rikkudes Kataloonias asuvaid piirkonnasiseseid vesikondi puudutavatest direktiivi 2000/60 ülevõtmise meetmetest komisjonile teatamata ning ei lisanud neid ka kostja vastusele. Teiseks rõhutab komisjon, et iseäranis kuninglikku dekreeti 1219/2011 ei tohiks arvesse võtta, sest see on vastu võetud pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 45 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et 23. novembri 2010. aasta meetmeprogrammi ning kuninglikku dekreeti 1219/2011, millele Hispaania Kuningriik viitab kui direktiivi 2000/60 sätete ülevõtmise meetmetele, ei saa arvesse võtta, kuna need meetmed on vastu võetud pärast põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppemist.
- 46 Seoses direktiivi 2000/60 artikli 7 lõike 2 ning artikli 10 lõigete 1 ja 2 ülevõtmisega tugineb Hispaania Kuningriik lisaks dekreedile 380/2006 ja valitsuse 2008. aasta kokkuleppele ka 23. novembri 2010. aasta meetmeprogrammile. Sellest järeldub, et need direktiivi 2000/60 sätted võeti põhjendatud arvamuses määratud tähtaja jooksul üle üksnes osaliselt.
- 47 Seetõttu tuleb tõdeda, et komisjoni väited, et Hispaania Kuningriik jättis need direktiivi 2000/60 sätted üle võtmata, on põhjendatud.

- 48 Mis puudutab kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 8 ülevõtmist, siis kinnitab Hispaania Kuningriik, et need sätted võeti üle dekreediga 380/2006. Nimetatud direktiivi V lisa punkti 1.3 ja punkti 1.4.1 alapunktide i–iii, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2, ülevõtmise osas tugineb asjaomane liikmesriik valitsuse 2008. aasta kokkuleppele.
- 49 Sellega seoses tuleb kahtlemata märkida, et Hispaania Kuningriik viitas neile ülevõtmismeetmetele esimest korda alles kostja vastuse esitamise etapis, see aga ei ole kooskõlas lojaalse koostöö kohustusega, mis liikmesriikidel on ELL artikli 4 lõike 3 alusel. Kuid käesoleva hagi ese ei ole teavitamiskohustuse rikkumine, vaid teatavate direktiivi 2000/60 sätete ülevõtmise kohustuse rikkumine. Väidetava rikkumise tuvastamiseks ei piisa asjaolust, et Hispaania Kuningriik ei teatanud komisjonile kohtueelse menetluse käigus sellest, et ülevõtmine on juba toimunud (vt selle 16. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas C-456/03: komisjon vs. Itaalia, EKL 2005, lk I-5335, punktid 46 ja 47).
- 50 Kui siseriikliku õiguse sätted, millele Hispaania Kuningriik viitab, olid jõus põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpul, siis peab Euroopa Kohus neid liikmesriigi kohustuste rikkumise asetleidmise üle otsustades arvesse võtma (vt eespool viidatud 16. juuni 2005. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, punkt 48).
- 51 Seoses direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikega 8 ja selle direktiivi V lisa punkti 1.3 ja punkti 1.4.1 alapunktidega i–iii tuleb tõdeda, et komisjon ei esita ühtegi sisulist vastuväidet dekreedile 380/2006 ja valitsuse 2008. aasta kokkuleppele, mille kohta Hispaania Kuningriik väidab, et nendega on üle võetud direktiivi 2000/60 eespool nimetatud sätted.
- 52 Seetõttu ei saa nõustuda väitega, et üle on jäetud võtmata direktiivi 2000/60 artikli 4 lõige 8 ja V lisa punkt 1.3 ja punkti 1.4.1 alapunktid i–iii, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2.
- 53 Neil asjaoludel tuleb hagi jätta rahuldamata osas, milles sellega nõutakse, et kohus tuvastaks, et Hispaania Kuningriik on Kataloonias asuvate piirkonnasiseste vesikondade puhul jätnud üle võtmata direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 8 ja V lisa punkti 1.3 ning punkti 1.4.1 alapunktid i–iii, millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2.
- 54 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid, et võtta üle direktiivi 2000/60 artikli 4 lõige 8, artikli 7 lõige 2, artikli 10 lõiked 1 ja 2 ning V lisa punkti 1.3 ja punkti 1.4.1 alapunkte i–iii – millele viitab selle direktiiv artikli 8 lõige 2 – seoses Kataloonias väljaspool asuvate piirkondadevaheliste vesikondadega, ja selle direktiivi artikli 7 lõiget 2 ja artikli 10 lõikeid 1 ja 2 seoses Kataloonias asuvate piirkonnasiseste vesikondadega, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud sellest direktiivist tulenevaid kohustusi.
- 55 Ülejäänud osas tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 56 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Selle artikli lõige 3 täpsustab, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda. Kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Euroopa Kohus siiski otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakse poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest.
- 57 Et käesoleval juhul on komisjon nõudnud Hispaania Kuningriigi rikkumise tuvastamist ja Hispaania Kuningriik on vaidluse suures osas kaotanud, ning et see liikmesriik ei esitanud kohtueelses menetluses kogu asjakohast teavet siseriikliku õiguse sätete kohta, millega ta väidab olevat täitnud direktiivist 2006/60 tulenevaid kohustused, siis tuleb kõik kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

- 1. Kuna Hispaania Kuningriik ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid, et võtta üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, artikli 4 lõige 8, artikli 7 lõige 2, artikli 10 lõiked 1 ja 2 ning V lisa punkti 1.3 ja punkti 1.4.1 alapunkte i–iii – millele viitab selle direktiivi artikli 8 lõige 2 – seoses Kataloonias väljaspool asuvate piirkondadevaheliste vesikondadega, ja selle direktiivi artikli 7 lõiget 2 ja artikli 10 lõikeid 1 ja 2 seoses Kataloonias asuvate piirkonnasiseste vesikondadega, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud sellest direktiivist tulenevaid kohustusi.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.**

Allkirjad